

Świadczenia rodzinne

INFORMACJA DLA OSÓB UBIEGAJĄCYCH SIĘ O ŚWIADCZENIA RODZINNE

Od 1 września 2006 roku jedynym podmiotem właściwym do rozpatrywania wniosków o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2020r., poz. 111 ze zm.) oraz wypłaty świadczeń rodzinnych jest wójt, burmistrz lub prezydent miasta właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby ubiegającej się o świadczenia rodzinne lub otrzymującej świadczenie rodzinne. Na podstawie art. 20 ust. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych, w sprawach o świadczenia rodzinne, wójt, burmistrz lub prezydent miasta może upoważnić np. kierownika ośrodka pomocy społecznej do prowadzenia postępowania, a także do wydawania decyzji.

W sprawach świadczeń rodzinnych osób, których członek rodziny przebywa na obszarze jednego z państw członkowskich Unii Europejskiej (UE), Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG) lub w Szwajcarii i wykonuje tam legalną pracę organem właściwym do przyjęcia wniosku wraz z dokumentami w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego jest wojewoda.

Świadczeniami rodzinnymi są: zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego, jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka, świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, specjalny zasiłek opiekuńczy i świadczenie pielęgnacyjne oraz świadczenie rodzicielskie.

I. ZASIŁEK RODZINNY WRAZ Z DODATKAMI DO ZASIŁKU RODZINNEGO

Zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego na okres zasiłkowy trwający na okres od dnia 01.11.2019 roku do dnia 31.10.2020 roku na częściowe pokrycie wydatków na utrzymanie dziecka w wysokości wynosi:

- 95 zł miesięcznie na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia;
- 124 zł miesięcznie na dziecko powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia;
- 135 zł miesięcznie na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

Do zasiłku rodzinnego przysługują dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu:

Wysokości dodatków do zasiłku rodzinnego ustalone na okres od dnia 01.11.2019 roku do dnia 31.10.2020 roku:

- **urodzenia dziecka** - w wysokości 1000 zł jednorazowo; przysługuje matce lub ojcu albo opiekunowi prawnemu dziecka, jeżeli wniosek o jego przyznanie zostanie złożony przed ukończeniem przez dziecko 1 roku życia;
- **opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego** - w wysokości 400 zł miesięcznie; przyznawany jest na okres: 24 miesiące, przy sprawowaniu opieki na jednym dzieckiem, 36 miesięcy, przy sprawowaniu opieki nad więcej niż jednym dzieckiem urodzonym podczas jednego porodu, 72 miesiące, przy sprawowaniu opieki nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności albo znacznym stopniu niepełnosprawności;

Dodatek nie przysługuje jeżeli:

- osoba ubiegająca się, bezpośrednio przed uzyskaniem prawa do urlopu wychowawczego, pozostawała w stosunku pracy przez okres krótszy niż 6 miesięcy;
- osoba ubiegająca się podjęła lub kontynuuje zatrudnienie lub inną pracę zarobkową, która uniemożliwia sprawowanie osobistej opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego - oznacza to, iż ustawodawca zezwala na kontynuowanie zatrudnienia lub inny rodzaj zarobkowania, podczas udzielonego przez pracodawcę urlopu wychowawczego, w sytuacji nie zaprzestania sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem, potwierdzone odpowiednim zaświadczeniem lub oświadczeniem;
- dziecko zostało umieszczone w placówce zapewniającej całodobową opiekę, w tym w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym i korzysta w niej z całodobowej opieki przez więcej niż 5 dni w tygodniu, z wyjątkiem dziecka przebywającego w zakładzie opieki zdrowotnej, oraz w innych przypadkach zaprzestania sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem - dla świadczeniobiorców oznacza to, iż dodatek przysługuje osobie, której dziecko zostało umieszczone w w/w typie placówki nie więcej niż 5 dni;
- osoba ubiegająca się w okresie urlopu wychowawczego korzysta z zasiłku macierzyńskiego;
- **dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka** w wysokości 193,00 zł; miesięcznie na dziecko, nie więcej jednak niż 386,00 zł miesięcznie na wszystkie dzieci; przysługuje samotnie wychowującym matce lub ojcu dziecka, opiekunowi faktycznemu lub prawnemu dziecka, jeżeli nie zostały zasądzone

świadczenia alimentacyjne na rzecz dziecka: ponieważ drugi z rodziców dziecka nie żyje lub ojciec dziecka jest nieznanym albo powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego od drugiego z rodziców zostało oddalone. W/w kwota podlega podwyższeniu o 80 zł, w przypadku dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności lub znacznym stopniu niepełnosprawności, nie więcej jednak niż o 160zł na wszystkie dzieci;

- **dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej** w wysokości 95 zł miesięcznie; przysługuje na trzecie i każde następane dziecko w rodzinie. Przy określaniu liczby dzieci w celu ustalenia prawa do niniejszego dodatku brane są pod uwagę wyłącznie dzieci uprawnione do zasiłku rodzinnego;

- **dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego** przyznawany jest w wysokości 90 zł miesięcznie na dziecko w wieku do 5 roku życia i w wysokości 110 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia, jeśli legitymuje się ono orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności;

- **rozpoczęcia roku szkolnego** - w wysokości 100 zł jednorazowo; przysługuje również na dziecko odbywające roczne przygotowanie przedszkolne tzw. "zerówkę". Wniosek o wypłatę dodatku składa się do dnia zakończenia okresu zasiłkowego, w którym rozpoczęto dany rok szkolny albo roczne przygotowanie przedszkolne. Wniosek złożony po terminie nie jest rozpatrywany;

- **dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania** - przyznawany jest na okres 10 miesięcy i przysługuje:

a) w wysokości 113 zł miesięcznie, w związku z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły ponadgimnazjalnej lub szkoły artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki. Prawo do tego dodatku nabywają także dzieci lub osoby uczące się w gimnazjum lub szkole podstawowej, posiadające orzeczenie o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności;

b) w wysokości 69 zł miesięcznie, w celu zapewnienia dziecku możliwości dojazdu z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły ponadgimnazjalnej lub szkoły artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki w zakresie odpowiadającym nauce w szkole ponadgimnazjalnej.

Zasiłek rodzinny przysługuje:

- rodzicom, jednemu z rodziców albo opiekunowi prawnemu dziecka, opiekunowi faktycznemu dziecka, osobie uczącej się;

- jeżeli dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 674 zł lub 764 zł (jeżeli w rodzinie jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności). Przekroczenie dochodu spowoduje, pomniejszenie otrzymywanych świadczeń o kwotę przekroczenia progu uprawniającego do świadczeń rodzinnych. Świadczenia będą wypłacane w wysokości różnicy między przysługującą łączną kwotą zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami, a kwotą, o którą został przekroczony dochód pomnożoną przez liczbę osób w danej rodzinie. Przekroczenie nie może być wyższe niż suma otrzymywanych świadczeń. Wypłata świadczenia może nastąpić, jeżeli ustalona kwota będzie wyższa lub równa 20 zł.

- do ukończenia przez dziecko: 18 roku życia lub nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia, albo 24 roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności;

- osobie uczącej się, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub w szkole wyższej nie dłużej niż do ukończenia 24 roku życia.

Zasiłek rodzinny nie przysługuje, jeżeli:

- dziecko lub osoba ucząca się pozostają w związku małżeńskim;

- dziecko zostało umieszczone w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie albo w pieczy zastępczej;

- osoba ucząca się została umieszczona w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie;

- pełnoletnie dziecko lub osoba ucząca się jest uprawniona do zasiłku rodzinnego na własne dziecko;

- osobie samotnie wychowującej dziecko nie zostało zasądzone świadczenie alimentacyjne na rzecz dziecka od jego rodzica, chyba że:

- rodzice lub jedno z rodziców dziecka nie żyje,

- ojciec dziecka jest nieznanym,

- powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego od drugiego z rodziców zostało oddalone,

- sąd zobowiązał jednego z rodziców do ponoszenia całkowitych kosztów utrzymania dziecka i nie zobowiązał drugiego z rodziców do świadczenia alimentacyjnego na rzecz tego dziecka;

- członkowi rodziny przysługuje na dziecko zasiłek rodzinny za granicą, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

II. JEDNORAZOWA ZAPOMOGA Z TYTUŁU URODZENIA SIĘ DZIECKA

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka przysługuje:

- z tytułu urodzenia żywego dziecka;
- matce lub ojcu, albo opiekunowi prawnemu lub faktycznemu dziecka;
- w kwocie 1000 zł jednorazowo na każde dziecko;
- jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 1922,00 zł;
- jeżeli wniosek o jej wypłatę zostanie złożony w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka bądź od dnia przysposobienia dziecka;
- jeżeli matka dziecka pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do dnia porodu.

III. ŚWIADCZENIA OPIEKUŃCZE

ZASIŁEK PIELĘGNACYJNY

Zasiłek pielęgnacyjny przyznawany jest z tytułu niepełnosprawności na częściowe pokrycie wydatków wynikających z konieczności zapewnienia osobie niepełnosprawnej opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji, osobie, która ukończyła 75 lat.

Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje:

- niezależnie od wysokości dochodu;
- od 1 listopada 2019r. wysokość zasiłku pielęgnacyjnego wynosi 215,84zł miesięcznie;
- niepełnosprawnemu dziecku (dotyczy dziecka w wieku do lat 16 na podstawie orzeczenia o niepełnosprawności bez orzekania o stopniu niepełnosprawności);
- osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia legitymującą się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia;
- osobie, która ukończyła 75 lat.

Zasiłek pielęgnacyjny nie przysługuje:

- osobie uprawnionej dodatku pielęgnacyjnego np. z ZUS lub innego organu emerytalno-rentowego;
- osobie umieszczonej w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie;
- członkowi rodziny przysługuje za granicą świadczenie na pokrycie wydatków związanych z pielęgnacją tej osoby, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

SPECJALNY ZASIŁEK OPIEKUŃCZY

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, a także małżonkom, jeżeli: nie podejmują zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje:

- w wysokości 620 zł miesięcznie;
- jeżeli łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 764 zł;
- w przypadku gdy dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę przekracza kwotę uprawniającą daną osobę do specjalnego zasiłku opiekuńczego o kwotę niższą lub równą kwocie odpowiadającej najniższemu zasiłkowi rodzinnemu przysługującemu w okresie, na który jest ustalany (obecnie

tj. 95 zł), specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje, jeżeli przysługiwał w poprzednim okresie zasiłkowym. W przypadku przekroczenia dochodu w kolejnym roku kalendarzowym specjalny zasiłek opiekuńczy nie przysługuje.

Za dochód rodziny osoby wymagającej opieki, o którym mowa powyżej, uważa się dochód następujących członków rodziny :

a) w przypadku gdy osoba wymagająca opieki jest małoletnia:

- osoby wymagającej opieki,
- rodziców osoby wymagającej opieki,
- małżonka rodzica osoby wymagającej opieki,
- osoby, z którą rodzic osoby wymagającej opieki wychowuje wspólne dziecko,
- pozostających na utrzymaniu osób, o których mowa wyżej, dzieci w wieku do ukończenia 25. roku życia.

Do członków rodziny nie zalicza się dziecka pozostającego pod opieką opiekuna prawnego, dziecka pozostającego w związku małżeńskim, pełnoletniego dziecka posiadającego własne dziecko, a także rodzica osoby wymagającej opieki zobowiązanego tytułem wykonawczym pochodzącym lub zatwierdzonym przez sąd do alimentów na jej rzecz.

b) w przypadku gdy osoba wymagająca opieki jest pełnoletnia:

- osoby wymagającej opieki,
- małżonka osoby wymagającej opieki,
- osoby, z którą osoba wymagająca opieki wychowuje wspólne dziecko,
- pozostających na utrzymaniu osób, o których mowa wyżej, dzieci w wieku do ukończenia 25. roku życia

Do członków rodziny nie zalicza się dziecka pozostającego pod opieką opiekuna prawnego, dziecka pozostającego w związku małżeńskim, a także pełnoletniego dziecka posiadającego własne dziecko.

Specjalny zasiłek opiekuńczy nie przysługuje, jeżeli:

a) osoba sprawująca opiekę:

- ma ustalone prawo do emerytury, renty, renty rodzinnej z tytułu śmierci małżonka przyznanej w przypadku zbiegu prawa do renty rodzinnej i innego świadczenia emerytalno-rentowego, renty socjalnej, zasiłku stałego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego,
- ma ustalone prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego, świadczenia pielęgnacyjnego, zasiłku dla opiekuna, dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, świadczenia rodzicielskiego, zasiłku dla opiekuna,
- legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,

b) osoba wymagająca opieki:

- została umieszczona w rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej spokrewnionej, w rodzinnym domu dziecka albo, w związku z koniecznością kształcenia, rewalidacji lub rehabilitacji, w placówce zapewniającej całodobową opiekę, w tym w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, z wyjątkiem podmiotu wykonującego działalność leczniczą i korzysta w niej z całodobowej opieki przez więcej niż 5 dni w tygodniu;

c) na osobę wymagającą opieki:

- inna osoba ma ustalone prawo do wcześniejszej emerytury,
- jest ustalone prawo do dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, specjalnego zasiłku opiekuńczego, świadczenia pielęgnacyjnego, zasiłku dla opiekuna,
- na osobę wymagającą opieki inna osoba jest uprawniona za granicą do świadczenia na pokrycie wydatków związanych z opieką, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

ŚWIADCZENIE PIELĘGNACYJNE

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej:

- niezależnie od wysokości dochodu,
- od 01.01.2020r. kwota świadczenia pielęgnacyjnego wzrosła do kwoty 1830,00 zł.

Świadczenie pielęgnacyjne może być przyznane:

- matce lub ojcu;
- opiekunowi faktycznemu dziecka;
- osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny

i systemie pieczy zastępczej;

- innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności, o ile spełnione są łącznie następujące warunki:

* rodzice osoby wymagającej opieki nie żyją, zostali pozbawieni praw rodzicielskich, są małoletni lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,

* nie ma innych osób spokrewnionych w pierwszym stopniu, są małoletnie lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,

* nie ma osób, o których mowa powyżej lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje, jeżeli niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała:

- nie później, niż do ukończenia 18 roku życia lub

- w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25 roku życia.

Świadczenie pielęgnacyjne nie przysługuje, jeżeli:

a) osoba sprawująca opiekę:

- ma ustalone prawo do emerytury, renty, renty rodzinnej z tytułu śmierci małżonka przyznanej w przypadku zbiegu prawa do renty rodzinnej i innego świadczenia emerytalno-rentowego, renty socjalnej, zasiłku stałego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego;

- ma ustalone prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego, świadczenia pielęgnacyjnego, zasiłku dla opiekuna, świadczenia rodzicielskiego lub dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego;

b) osoba wymagająca opieki:

- pozostaje w związku małżeńskim, chyba że współmałżonek legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,

- została umieszczona w rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej spokrewnionej, rodzinnym domu dziecka, albo w związku z koniecznością kształcenia, rewalidacji lub rehabilitacji, w placówce zapewniającej całodobową opiekę, w tym w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym z wyjątkiem podmiotu wykonującego działalność leczniczą i korzysta w niej z całodobowej opieki przez więcej niż 5 dni w tygodniu,

c) na osobę wymagającą opieki:

- inna osoba ma ustalone prawo do wcześniejszej emerytury,

- jest ustalone prawo do dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, specjalnego zasiłku opiekuńczego, świadczenia pielęgnacyjnego, zasiłku dla opiekuna, świadczenia rodzicielskiego,

- inna osoba rodziny jest uprawniony za granicą do świadczenia na pokrycie wydatków związanych z opieką, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

IV. ŚWIADCZENIE RODZIELSKIE

Świadczenie rodzicielskie przysługuje w wysokości 1000,00 zł miesięcznie.

W przypadku, gdy kobieta urodzi dziecko w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych lub w ciągu miesiąca po jego zakończeniu świadczenie rodzicielskie przysługuje w wysokości różnicy między kwotą świadczenia rodzicielskiego a kwotą pobieranego zasiłku dla bezrobotnych pomniejszonego o zaliczkę na podatek dochodowy od osób fizycznych.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje:

- matce albo ojcu dziecka;

- opiekunowi faktycznemu dziecka w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego – do ukończenia 10. roku życia;

- rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego – do ukończenia 10. roku życia;
- osobie, która przysposobiła dziecko, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego – do ukończenia 10. roku życia
- niezależnie od wysokości dochodu.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje od dnia:

- porodu – w przypadku ojca lub matki dziecka;
- objęcia dziecka opieką, nie dłużej niż do ukończenia przez dziecko 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego, nie dłużej niż do ukończenia przez nie 10. roku życia;
- przysposobienia dziecka, nie dłużej niż do ukończenia przez dziecko 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego, nie dłużej niż do ukończenia przez nie 10. roku życia.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje ojcu dziecka w przypadku:

- skrócenia okresu pobierania świadczenia rodzicielskiego, zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia za okres ustalony przepisami Kodeksu pracy jako okres urlopu macierzyńskiego, okres urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego lub okres urlopu rodzicielskiego, na wniosek matki dziecka po wykorzystaniu przez nią tego świadczenia za okres co najmniej 14 tygodni od dnia urodzenia dziecka;
- śmierci matki dziecka;
- porzucenia dziecka przez matkę.

Okres przysługiwania świadczenia rodzicielskiego:

52 tygodni – w przypadku urodzenia jednego dziecka przy jednym porodzie, przysposobienia jednego dziecka lub objęcia opieką jednego dziecka;

65 tygodni – w przypadku urodzenia dwojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia dwojga dzieci lub objęcia opieką dwojga dzieci;

67 tygodni – w przypadku urodzenia trojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia trojga dzieci lub objęcia opieką trojga dzieci;

69 tygodni – w przypadku urodzenia czworga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia czworga dzieci lub objęcia opieką czworga dzieci;

71 tygodni – w przypadku urodzenia pięciorga i więcej dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia pięciorga i więcej dzieci lub objęcia opieką pięciorga i więcej dzieci.

Świadczenie rodzicielskie nie przysługuje, jeżeli:

- co najmniej jeden z rodziców dziecka lub osoba sprawująca opiekę otrzymują zasiłek macierzyński lub uposażenie za okres ustalony przepisami Kodeksu pracy jako okres urlopu macierzyńskiego, okres dodatkowego urlopu macierzyńskiego, okres urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, okres dodatkowego urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego lub okres urlopu rodzicielskiego;
- dziecko zostało umieszczone w pieczy zastępczej – w przypadku osób, które przysposobiły dziecko lub są opiekunami faktycznymi dziecka;
- jeden z rodziców dziecka lub opiekun faktyczny dziecka nie sprawują lub zaprzestali sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem, w tym w związku z zatrudnieniem lub wykonywaniem innej pracy zarobkowej, które uniemożliwiają sprawowanie tej opieki;
- w związku z wychowywaniem tego samego dziecka lub w związku z opieką nad tym samym dzieckiem jest już ustalone prawo do świadczenia rodzicielskiego, dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu korzystania z opieki nad dzieckiem w trakcie trwania urlopu wychowawczego, świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego lub zasiłku dla opiekuna;
- przysługuje za granicą świadczenie o podobnym charakterze do świadczenia rodzicielskiego, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Terminy i sposób załatwienia sprawy

Postępowanie w sprawie ustalenia prawa do świadczeń rodzinnych kończy się wydaniem decyzji administracyjnej w

terminie 30 dni od dnia złożenia kompletu dokumentów. W przypadku konieczności przeprowadzenia szczegółowego postępowania administracyjnego termin załatwienia sprawy może ulec wydłużeniu.

W przypadku gdy osoba ubiegająca się o świadczenia rodzinne na nowy okres zasiłkowy złoży wniosek wraz z wymaganymi dokumentami:

- do dnia 31 sierpnia, ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych oraz wypłata przysługujących świadczeń następuje do dnia 30 listopada;
- od dnia 1 września do dnia 31 października, ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych oraz wypłata przysługujących świadczeń następuje do dnia 31 grudnia;
- od dnia 1 listopada do dnia 31 grudnia danego roku, ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych oraz wypłata przysługujących świadczeń następuje do ostatniego dnia lutego następnego roku.

W oparciu o art. 23b ustawy o świadczeniach rodzinnych organ właściwy prowadzący postępowanie w sprawie świadczeń rodzinnych jest zobowiązany do samodzielnego pozyskiwania niektórych informacji za pomocą systemu teleinformatycznego utworzonego przez ministra właściwego do spraw rodziny (Empatia).

Ze względu na tymczasową niepełną funkcjonalność powyżej wskazanego systemu oraz w celu przyśpieszenia biegu postępowania administracyjnego w zakresie wydania decyzji ustalającej prawo do świadczeń rodzinnych, osoba ubiegająca się o ww. świadczenia może dołączyć do wniosku posiadane dokumenty.

Zachęcamy do zapoznania się również z informacjami dostępnymi [na stronie internetowej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej](#).

Podstawa prawna

- Ustawa z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych (j.t. Dz. U. z 2020 r., poz. 111 z późn. zm.)
- Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1466),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 31 lipca 2018r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (Dz. U. z 2018 r. poz.1497),
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 14 września 2010 r. w sprawie formy opieki medycznej nad kobietą w ciąży, uprawniającej do dodatku z tytułu urodzenia dziecka oraz wzoru zaświadczenia potwierdzającego pozostawanie pod tą opieką (Dz. U. Nr 183, poz. 1234),
- Ustawa z dnia 14 czerwca 1960r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 256 z późn. zm.).